
Peter Johan Moe – en pioner i norsk barneonkologi

BOKOVERSIKT

Peter Johan Moe skildrer utviklingen innen sykehusvesenet og innen hans interesseområde pediatrik hematologi og onkologi. Skildringene gis ved subjektive og mest hyggelige enkeltstående eksempler, opplevelser og pussige sammentreff fra hans 50 år som (student), sykehuslege, forsker, administrator og foredragsholder i inn- og utland. Hendelsene beskrives allerede fra hans artium i 1943, videre til studietid i København, vikariater i studietiden, embetseksamen og en omtumlede tid som underordnet lege inntil oppnåelse av sluttstillinger. I perioden omtaler han også offentlige sykehusplaner, bygging av sykehus, omorganiseringer og studentenes tidligere kliniske integrering ved det nye universitetet i Tromsø.

Arbeidsmengden per døgn og variasjonen i arbeidsoppgaver synes stor. Hans livsoppgave har åpenbart vært avhengig av en tålmodig kone/familie. Man får inntrykk av en pionerånd, som sjeldent sees mere. Og pioner er Peter Johan Moe, med innføringen av metotreksat høydosebehandling i Norge og Norden, til især barn med akutt lymfatisk leukemi, for mer enn 25 år siden. Slik høydosebehandling har økt langtidsoverlevelsen og har også medført at man i stor grad kan unngå strålebehandling mot hjernen og dermed forhindre senskader etter bestråling som barna ellers ville ha fått. Nødvendig internasjonalt samarbeid fremheves.

Moe har opplevd epoken med å se barn, som ellers ville dø uten hans og medarbeideres innsats, bli langtidsoverlevende. Han har også opplevd gleden ved at mange av disse barna, som gjennomgikk moderne kreftbehandling i barneårene, fått egne friske barn. For barn med kreft angis langtidsoverlevelsen til å være ca. 80 %.

Et spennende og opplevelsesrikt menneske har gått over i en aktiv pensjonisttilværelse med sin livsoppgave: kreft hos barn.

Det er vanskelig å si hvilken målgruppe boken er tiltenkt, men den ble nylig utdelt til deltakerne ved et nordisk kurs for unge barnekreftleger. De vil kunne lese boken med historisk utbytte, og kanskje tenke at dagens situasjon likevel ikke er så dårlig for unge leger. Boken har Peter Johan Moe dedisert til sine tidligere barnepasienter som han har hatt ansvar for, spesielt til de over 1 000

barn med kreft i deres kamp for livet. Boken egner seg ikke som lærebok verken i medisin, barneonkologi eller historie. Den beskriver heller ikke den kliniske hverdags situasjon ved de barneonkologiske avsnittene. Verket er nærmest en dagbokberetning eller årsberetning gjennom 50 år, uten dagbokens intime betroelser. Familie og venner vil med utbytte kunne lese avsnittene i boken, som imidlertid kunne vært enda strengere redigert. Jeg ville neppe ha kjøpt boken om jeg ikke hadde hatt særinteresse, men som sådan var den grei.

JonHelgestad

Barneklubben

Haukeland Sykehus

Publisert: 30. juni 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. februar 2026.